KLANKEN-KOORTS

Symfonie van diversiteit

"We dare to cross the line. Nu zijn we hier en vormen we één gemeenschap, één familie. Tous ensemble." Ondersteund door kolkende livemuziek beklijven deze woorden uit de trailer van *Klankenkoorts*; een muziektheatervoorstelling en audio-installatie waarbij het persoonlijke muzikale erfgoed van spelers uit de ruime regio rond Kortrijk samensmelt tot een veelheid aan verhalen en melodieën.

Doorbreek de eilanden

Tijdens *Klankenkoorts* stonden 17 muzikanten/vertellers met verschillende achtergronden op het podium. De deelnemers werden aangereikt door FMDO, een koepelorganisatie die werkt aan de verbinding en participatie van mensen met een migratieachtergrond. Maar ook spelers van de Unie der Zorgelozen, een sociaal-artistiek gezelschap dat theater maakt met mensen uit kwetsbare posities, namen deel.

Ella: "Het is supermooi als je door een samenwerking eilanden kan doorbreken. Waar het publiek van de Unie vooral minder divers en Vlaams is, bevinden wij ons aan het andere uiteinde. Daardoor kan je veel van elkaar leren en vooroordelen aanpakken. In dit geval: ieders visie op diversiteit bijstellen.

Kies voor aanvullende partners

De gedeelde liefde voor muziek bleek een dankbaar thema om samen rond te werken. Daarom wil FMDO ook in de toekomst inzetten op projecten die mensen verenigen op basis van gedeelde talenten en interesses. "Dat betekent echter niet dat je zelf alle kennis in huis moet hebben", verduidelijkt Ella. "Het mooie aan samenwerken is dat elke partner iets anders inbrengt. Door verschillende expertises samen te leggen, maak je iets dat niemand alleen had kunnen bedenken."

"We wilden graag een muziektheatervoorstelling maken, maar hebben daar niet veel ervaring mee", vult Joon aan. "Daarom klopten we aan bij Yamen Martini van de vzw kleinVerhaal uit Oostende. Via jamsessies en improvisaties creëerde hij samen met de deelnemers een eigentijdse, muzikale soundtrack. Geert Six van de Unie boog zich dan weer over het tekstgedeelte."

IGS Zuidwest en FMDO ontwikkelden als onderdeel van het project de Klankencast. Voor deze audio-installatie sprokkelden ze muzikale herinneringen van de deelnemers. Ella: "Via de Klankencast konden we ook mensen betrekken voor wie het podiumtraject uiteindelijk te intensief was. Daardoor heeft iedereen zijn muzikaal erfgoed kunnen uitspreken."

Maak iedereen deel van het verhaal

Het idee om de Klankencast te laten meereizen met de voorstelling hebben ze moeten laten varen. Hoewel enkele cultuurcentra bij de projectaanvraag interesse toonden, werd de voorstelling uiteindelijk niet geboekt. "Een intentie is geen verworvenheid", weet Joon nu. "Volgende keer willen we CC's actiever betrekken, bv. door hen uit te nodigen op repetities. Zo worden ze echt deel van het proces, in plaats van louter afnemers van het eindresultaat."

Voor een aantal deelnemers van FMDO bleek touren bovendien onhaalbaar. "De intensiteit van het traject was een grote uitdaging voor onze achterban", zegt Ella. "Onze mensen hebben veel aan het hoofd: Nederlandse les, een woning zoeken … Dat hadden we onderschat. Bovendien was de groep te groot en divers om samen te reizen. *Samen uit, samen thuis* bleek daardoor niet haalbaar."

“Het mooie aan samenwerken is dat elke partner iets anders inbrengt. Door verschillende expertises samen te leggen, maak je iets dat niemand alleen had kunnen bedenken.”
– Ella Cappon

“Alle partners moeten overtuigd zijn van de noodzaak. Je moet geen project doen omdat het strategisch slim is, maar omdat je er echt in gelooft.” **– Joon Bilcke**

Gun het proces tijd en ruimte

Ella en Joon weten dat je voldoende ruimte moet voorzien als je met kwetsbare personen aan de slag gaat. “Je kan hen niet zomaar in een groep gooien en ervan uitgaan dat zij meteen hun weg vinden,” zegt Joon. “Sociaal gezien was er tijd nodig om de groep te smeden. En ook muzikaal was het een zoektocht om alles te laten *blenden*. Uiteindelijk hebben we daarom meer tijd uitgetrokken voor het project dan oorspronkelijk voorzien.” “Via wekelijkse improvisaties leerde iedereen elkaar en elkaars muziek kennen. Dat zorgde voor meer diepgang, originaliteit en onverwachte ontdekkingen.” vervolgt Ella.

Werk vanuit een centrale locatie

De manier waarop het maakproces werd georganiseerd, droeg bij aan het succes van de samenwerking. Joon: “Alles vond plaats bij de Unie: de repetities, de voorstelling, de interviews voor de Klankencast, de overlegmomenten. Alle partners zagen elkaar ook wekelijks op de repetities. Regelmatige afstemming maakte het mogelijk om kort op de bal te spelen.” Dat laatste vindt Ella zeer belangrijk. “Duikt er spanning of wrevel op, dan moet je dat meteen vastnemen. Niet laten escaleren.”

Wees overtuigd van de noodzaak

Alle partners waren van bij de start overtuigd van de noodzaak van dit project. Joon: “Je moet het niet doen omdat het strategisch slim is, maar omdat je er echt in gelooft.” Ella: “Die *goesting* was onze motor om samen stappen te zetten.”

En die stappen zetten ze ook vandaag verder. “Het is een utopie om te denken dat je met één project je integrale werking diverser kan maken. Het is een stap, maar eentje waar je blijvend aan moet werken”, merkte Joon.

Verduurzaam je project

Het project verduurzamen is dan ook belangrijk. “Drie spelers uit *Klankenkoorts* hebben inmiddels meegespeeld in een nieuwe voorstelling van de Unie. De verhalen en muziek uit de Klankencast zijn te beluisteren via Spotify. Je kan de audio-installatie gratis boeken. We hebben een plaat opgenomen met de soundtrack van de voorstelling, … Zowel door de verspreiding van het materiaal als de blijvende betrokkenheid van de deelnemers leeft *Klankenkoorts* voort. En dat is exact wat we wilden bereiken”, besluiten Joon en Ella. /

De samenwerking

Joon Bilcke (artistiek medewerker Unie der Zorgelozen) en

Ella Cappon (projectmedewerker FMDO – regio Kortrijk) vertellen.

→ www.uniederzorgelozen.be
→ www.fmdo.be